

**SAĞLIK BİLİMLERİ EĞİTİM PROGRAMLARI
DEĞERLENDİRME VE AKREDİTASYON DERNEĞİ**

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
SOSYAL HİZMET BÖLÜMÜ
SOSYAL HİZMET PROGRAMI
KESİN RAPORU**

TAKIM ÜYELERİ

Takım Başkanı: Prof. Dr. İshak Aydemir

Değerlendirici: Doç. Dr. Hüsne Demirel

Değerlendirici: Doç. Dr. Talip Yiğit

Gözlemci: Dr. Öğr. Üyesi Elif Demirbaş

24-26 Aralık 2023

Ankara - Türkiye

1. DEĞERLENDİRME

Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (SABAK) Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Akreditasyon Kurulu (SAK), Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nin **Sosyal Hizmet Bölümü** lisans programının genel değerlendirmesini ikinci kez “**SABAK Değerlendirme Ölçütleri'ne**” göre yapmıştır. Rapor, değerlendirme takımının, öz değerlendirme raporunun (ÖDR) incelenmesi ile başlayan ve Başkent Üniversitesi ile yapılan ziyaretlerden oluşan ön değerlendirmelerini ve Üniversite'nin 30-gün yanıtında sunulan bilgiler ve gelişmeler ışığında oluşturulan son değerlendirmelerini ve İzlem raporunda sunulan bilgiler ışığında bütünleşik olarak aktaracak şekilde yapılandırılmıştır.

SABAK değerlendirmelerinin temel amacı, ülkemizdeki sağlık bilimleri eğitiminin kalitesinin yükseltilmesini özendirmek ve desteklemektir. Dolayısıyla, bu raporda yer alan değerlendirmelerin, kurum tarafından, eğitim programlarını iyileştirme çalışmalarına yardımcı olacak dış değerlendirme bulguları olarak algılanması beklenmektedir.

2. GİRİŞ

Ankara Üniversitesi, Cumhuriyet tarihini ve misyonunu milletiyle özdeşleştirmiş, bütünleştirmiş bir üniversitedir. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulması, salt bir yönetim biçimini değiştirmenin çok ötesinde, çağdaş bilime, çağdaş demokratik değerlere ve kurumlara dayalı büyük bir toplumsal dönüşüm sistemi olduğu gibi; Ankara Üniversitesi'nin açılışı da, bilinen üniversite amaçlarının yanında, özel bir misyonun somutlaşmasını ifade eder. Ankara Üniversitesi, Atatürk ilke ve inkılaplarının dayanaklarını oluşturmak, bu ilke ve inkılapları yurt geneline yaymak, kökleştirmek ve çağdaşlığın, bilimin ve aydınlığın ifadesi olan bu değerlerin yılmaz savunuculuğunu yapmak üzere, temeli bizzat yüce Atatürk tarafından atılmış bir üniversitedir. Genç Cumhuriyetin yüksek öğretim alanındaki ilk ve çarpıcı icraatları; laik ve demokratik Cumhuriyetin yeni hukuk düzenini gerçekleştirecek hukukçuları yetiştirmek için 1925'te kurulan Hukuk Mektebini, Türk çiftçisine hizmet etmek üzere 1933'te öğretime başlayan Yüksek Ziraat Enstitüsünü, zengin Anadolu kültürünü araştırmak ve Türkiye'nin dünya ile dil ve kültür köprüsünü kurmak amacıyla 1935'te açılan Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesini, 1859'dan beri Mektebi Mülkiye adıyla üst düzey kamu yöneticileri yetiştiren ve 1936'da Ankara'ya taşınan Atatürk'ün özel emir ve ilgileri ile kurulan Siyasal Bilgiler Okulunu açmak olmuştur. Bunlara, hazırlıkları Atatürk tarafından başlatılan, ancak kuruluşu II. Dünya Savaşı nedeniyle 1940'ların başına kalan Tıp ve Fen Fakültelerini de eklemek gerekir. Her biri Türkiye Cumhuriyetinin imarında önemli görevler üstlenen Hukuk, Dil

ve Tarih-Coğrafya, Fen ve Tıp Fakülteleriyle 1946 yılında resmen kurulmuştur.

Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, 1994 yılında Bakanlar Kurulu kararı ile “Sağlık Eğitim Fakültesi” olarak kurulmuş, fakültenin ismi 27.09.2006 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan kararla “Sağlık Bilimleri Fakültesi” olarak değiştirilmiştir. Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik, Çocuk Gelişimi, Odyoloji (Pasif), Ortez ve Protez, Sağlık Yönetimi, Sosyal Hizmet olmak üzere 6 bölümden oluşmaktadır.

Ankara Üniversitesi’nin kurumsal gelişiminde kalite ve akreditasyon kültürünün benimsendiği ve birimlerde yaygınlaşması için üst yönetimlerinin destek verdiği anlaşılmakta olup, kurumun güçlü yanı olarak ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda, Sağlık Bilimleri Fakültesi bünyesindeki Beslenme ve Diyetetik, Çocuk Gelişimi, Sağlık Yönetimi ve Sosyal Hizmet Bölümlerinin SABAK tarafından akredite edildiği görülmektedir. Sosyal hizmet programı, SABAK tarafından iki yıl süre ile (19.03.2021–30.09.2023) akredite edilmiştir.

Fakülte bünyesinde Sosyal Hizmet Programı 2006-2007 eğitim öğretim yılında açılmıştır. Bünyesinde hali hazırda lisans, yüksek lisans ve doktora programları yürütülmektedir. Sosyal Hizmet Bölümü, Ankara Üniversitesi’nin Keçiören Kampüsü’nde yer almaktadır. 2023-2024 Güz yarıyılı itibariyle bölümün akademik kadrosu 5 profesör, 4 doçent, 2 doktor araştırma görevlisi, 1 doktor öğretim görevlisi ve 1 öğretim görevlisinden oluşmaktadır. Bununla birlikte, üniversite içinden akademisyenler, misafir öğretim elemanları ve yarı-zamanlı ders saati ücretiyle profesyonel meslek elemanları temel bilim dersleri, alan seçmeli dersleri ve uygulamalı derslerini yürüterek katkı sağlamaktadırlar.

Sosyal Hizmet Programının dersleri IFSW (International Federation of Social Workers) ve IASSW (International Association of Schools of Social Work) sosyal hizmet tanımı, sosyal hizmet uzmanlarının rol ve sorumlulukları, Türkiye’de mevzuat ile belirlenen görev ve sorumluluklar dikkate alınarak, Ulusal Çekirdek Eğitim Programına (SHUÇEP, 2022) uygun bir biçimde yapılandırılmış olması bölümün güçlü bir yönü olarak ortaya çıkmaktadır.

Aşağıda, Bölüm tarafından hazırlanan Öz Değerlendirme Raporu ve 24-26 Aralık 2023 tarihlerinde yüz yüze kurum ziyaretinden elde edilen gözlem ve incelemelerden elde edilen bilgiler sonucunda oluşturulan Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet Programı’na ilişkin kesin rapor yer almaktadır. Rapor, SABAK–Değerlendirme Kılavuzu’na uygun olarak düzenlenmiştir. Buna göre; incelenen program ile ilgili olarak “Program Profili” başlığı altındaki bölümde sırasıyla akreditasyon ölçütleri ayrı ayrı irdelenmiştir. Raporun, ikinci bölümünde incelenen programla ilgili “**sonuçlar ve önerilere**” yer verilmiştir.

3. PROGRAM PROFİLİ

Ölçüt 1. Eğitim Programı

Güçlü Yanlar

- Fakülte içi yandal programlarının başlatılmış olması, Erasmus+ değişim anlaşmalarının hali hazırda niceliksel olarak artırılmış olması; Eğitim programının, Sosyal Hizmet Ulusal Çekirdek Eğitim Programı'nın (SHUÇEP) dikkate alınarak iç ve dış paydaş görüşleri doğrultusunda revize edilmesi; Eğitim programının klinik karar verme deneyimi kazandırılmak üzere dış paydaşlar ile iletişimin güçlü olması, alana yönelik klinik karar verme becerisini kazandırmak için kurum içi uygulama alanlarının bulunduğu gözlemlenmiş olması,
- Program, eğitim programının gelişimine yönelik iç ve dış paydaşlar ile belirli düzeyde sürdürülebilir nitelikte iletişime sahip olduğu tespit edilmiştir. İç ve dış paydaşlarla eğitim öğretim faaliyetlerinin iyileştirilmesine yönelik sistematik olarak geri bildirim çalıştaylarının yapıyor olması,

Gelişmeye Açık Yanlar

- Eğitim programı geliştirilmesinde iç ve dış paydaş görüşleri alınmasına karşılık bunların raporlandırılmasının sistematik çerçevede yürütülmesi ve dış paydaşlarla protokoller yapılmasına karşılık dış paydaş havuzunun çeşitliliğinin artırılması,

Ölçüt 2. Program Çıktıları ve Değerlendirme

Güçlü Yanlar

- Öğrencilerin yetkinliklerini arttırmak için yapay zekâ uygulamalarının program kapsamında uygulanmasına yönelik eğitim atölye çalışmalarının yapılması ve program bünyesinde bağımlılık ve psikososyal destek biriminin kurulması, üniversitenin afetlerde psikososyal destek hizmetleri vermesi ve yakın geçmişte ülkemizde meydana gelen doğal afetlerde aktif rol alması,

Gelişmeye Açık yanlar

- Program çıktılarının sağlanmasını güvence altına alacak sistematik bir mekanizmanın kurulduğu ancak daha işler halde olması için gerekli önlemlerin alınması,

Ölçüt 3. Öğrenciler

Güçlü Yanlar

- Program öğrencileri ile akademik personeli arasında güçlü bir iletişim bağı bulunduğu belirlenmiştir. Programda, akademik danışmanlık ve izleme yöntemleri bulunması, öğrencilerin öğretim elemanları ve danışmanlarına kolaylıkla ulaşması (Örneğin, akademik, idari ve öğrenciler ile dekanlık yönetimi arasında etkileşimi artırmak için dekana yazıyorum gibi uygulamaların başlatılmış olması),
- Programın akademik kurullarına, komite/kurul ve komisyonlarda öğrenci katılımının kayıt altına alınarak sistematik bir şekilde öğrenci temsiliyetinin sürekliliği sağlanması; Programın yönetsel ve gelişimsel süreçlerinde iç paydaş olarak öğrencilerin görüşlerin, dikkate alması, program öğrenci memnuniyetinin yüksek olması ve öğrenci odaklı bir yaklaşım sergilenmesi,

Gelişmeye Açık Yanlar

- Programda öğrencilerin yabancı dil yeterliliklerinin geliştirilmesine yönelik farkındalık olmasına karşın iyileştirmelerin uygulamaya alınması

Ölçüt 4. Öğretim Elemanları

Güçlü Yanlar

- Üniversitenin araştırma üniversitesi niteliğini taşıması ve bu doğrultuda programın öğretim elemanlarının nitelikli akademik yayın ve proje sayısının yüksek olması ve programın öğretim elemanlarının, üniversitenin araştırma üniversitesi olma misyonunu sahiplenerek, öğrenci ve araştırma görevlileri ile birlikte ürettiği yayın sayısının fazla olması, Programın paydaşlarla birlikte planladığı ve uygulamaya geçirdiği, toplumsal katkıyı gözetilen ulusal ve uluslararası projelerinin olması,
- Nitelikli yayın ve proje yapan akademik personelin performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi, buna yönelik teşvik edici mekanizmaların var olması (Örneğin, programın öğretim elemanlarının UBED ilkeleri çerçevesinde aktif olarak yararlanıyor olması),
- Öğretim elemanlarının programın misyonu ve vizyonu doğrultusunda, öğrenciler ve diğer paydaşlar ile yakın ilişki ve yoğun iş birliği içinde bulunmaları,

Gelişmeye Açık Yanlar

- Program uygulama temelli bir disiplindir. Bu özelliğinin sağlanabilmesi için disipline özgü öğretim elemanı sayısının artırılması,
- Öğretim elemanı başına düşen ders sayısı, danışmanlıklar göz önünde bulundurulduğunda, lisans ve lisansüstü eğitim programlarının etkin bir şekilde sürdürülebilmesi için öğretim elemanı sayısının artırılması,
- Atama ve yükseltmede süresi dolan ve kriterleri sağlayan öğretim elemanlarının kadro beklentileri,

Ölçüt 5. Altyapı

Güçlü Yanlar

- Tüm amfi ve laboratuvarlar pratik ve teorik derslerin işlenebilmesi için gerekli olan teçhizat mevcuttur. Eğitim için kullanılan alanlar (derslikler, bireysel ve grup çalışma odaları ve laboratuvarlar), donanım ve bilişim teknolojisi olanaklarının eğitim amaçlarına ve program çıktıklarına ulaşmak için yeterli düzeyde olması,
- Öğrenme ortamını destekleyici fiziki ve çevresel donatılarda (kampüs, derslikler, kantin, bahçe düzenlemesi gibi) yapılan iyileştirmeler olması,
- Kampüs ve binalarında güvenlik önlemleri alınmış olup Üniversitede güvenlik hizmetlerinin 7 gün 24 saat sunulması, Özel gereksinimli bireyler için bina içi ve çevre düzenlemesi bulunması, Üniversitenin Engelli Birimi ile gerekli düzenlemeler yapılması, Programın eğitim alan özel gereksinimli öğrencilerin erişilebilirliğini sağlamak için engelsiz üniversite kapsamında mekânda erişilebilirlikle ilgili olarak turuncu bayrak almış olması,
- Üniversitenin kütüphanesinde öğrencilerin ve personelin yararlandığı okuma salonu mevcut olması, Kütüphane personel durumu ve çalışma saatleriyle, akademik kitap, elektronik bilgi kaynakları, nadir eserler koleksiyonu ve fiziki şartlarıyla bölüm öğrencilerinin eğitim amaçlarına ve program çıktıklarına ulaşmak için yeterli düzeyde olması, ayrıca öğrencilere tekli ve grup halinde çalışma imkânı sağlayan çalışma odaları olması,

- Bölüme ait eğitim için kullanılan alanlar (çok amaçlı uygulama odası, drama odası, birey ve aile görüşme odası, grup çalışması odası) ve donanım durumu güçlü olması ve program bünyesinde bağımlılık ve psikososyal destek biriminin kurulması, üniversitenin afetlerde psikososyal destek hizmetleri vermesi ve yakın geçmişte ülkemizde meydana gelen doğal afetlerde aktif rol alması,

Ölçüt 6. Yönetim Yapısı

Güçlü Yanlar

- Üniversite üst yönetimi ve fakülte yönetiminin eğitim programının kalite ve akreditasyonuna yönelik koşulsuz destekleri programın güçlü yönlerinden birisidir. Programın akademik ve idari personeli ile öğrencilerinde kurum aidiyetinin güçlü olarak hissedilmesi ve akreditasyon süreçlerine bütünüyle yansıtılması,
- Kuruluş ve yönetim yapısı açısından üst yönetimin ulaşılabilir olmasının karar alma süreçlerini olumlu yönde etkilemesi, iş akış şemalarının olması ve iç işleyişi denetleyecek, sürdürecekt ve düzeltebilecek iç denetim mekanizmasının kurulu ve işliyor olması,
- Programa özgü belirlenen stratejik plan, amaç, hedefler için geliştirilen rehber, yönerge, yönlendirme, iş akış şemaları tanımlıdır ve ulaşılabilir durumda olması, Üniversitede her türlü faaliyet ve süreçlerine ilişkin verileri toplamak, analiz etmek ve raporlamak üzere bilgi yönetim sistemleri kullanılması, bu mekanizmanın işlemesi,

Ölçüt 7. Kurum Desteği ve Maddi Kaynaklar

Güçlü Yanlar

- Yönetimin parasal kaynakların dağıtımında izlediği strateji, programın kalitesinin sürdürülebilmesini sağlayacak şekilde adil ve tutarlı olması,
- Bölümü bünyesinde eğitim malzemeleri, sarf malzeme derslik ve laboratuvarlardaki teçhizatların temini, bakımı onarımı için kullanılan kaynakların yeterli olması,
- Fakülte yönetiminin programın geleceğine yönelik stratejik bir bakış açısına sahip olması (örneğin, fakültenin geleceği atölyesi çalışmasının yapılmış olması),

Gelişmeye Açık Yanlar

- Programının eğitim öğretim süreçlerinin sürdürülmesinin desteklenmesi ve özellikle akademik personel üzerindeki idari yükün hafifletilmesi açısından teknik ve idari personelin sayıca artırılması,
- Program idari süreçlerinin yürütülmesinde görevli olan personelin performansını teşvik edici mekanizmaların henüz yürürlükte olmaması ve personeli ikame edecek destek personelin nicelik olarak yetersiz olması

Ölçüt 8. Sürekli Yenileme ve Gelişim

Güçlü Yanlar

- Program tarafından PUKÖ döngüsünün sürekli iyileştirme yaklaşımı çerçevesinde sistematik olarak yürütülüyor olması,

Ölçüt 9. Disipline Özgü Ölçütler

Güçlü Yanlar

- Sosyal Hizmet Bölümü tarafından eğitim programlarının geliştirilmesinde TYYÇ ve Ulusal sosyal hizmet ÇEP (Çekirdek Eğitim Programı)'e uyumlandırma çalışmalarının yapılması ve disipline özgü ölçütlerin sağlanmasının garantiye alınması

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

SABAK tarafından görevlendirilen değerlendirme takımı tarafından yapılan değerlendirmede, takıma sunulan Öz Değerlendirme Raporu (ÖDR) ve kanıtları incelendikten sonra yapılan yüz yüze ziyarete dayalı görüşmeler sonucunda, Sosyal Hizmet Programının SABAK ölçütleri kapsamında güçlü ve gelişmeye açık yanlarının olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak, SABAK ölçütleri kapsamında sosyal hizmet programının güçlü yanlarının yanı sıra bazı gelişmeye açık yanları da bulunmaktadır. Belirtilen gelişmeye açık yanların geliştirilmesi için ilgili süreçlerin gözden geçirilmesi gerekliliği vardır.

Öneriler

- İç ve dış paydaş çeşitliliğinin artırılması ve paydaşlar tarafından yapılan geri bildirimlerinin sistematik olarak dokümanite edilmesine yönelik tedbirlerin alınması,
- Program çıktılarının sağlanmasını güvence altına alacak sistematik bir mekanizmanın teknik alt yapısı ile kurulması

- Programda yürütülen lisans, yüksek lisans ve doktora programlarına kayıtlı öğrenci sayıları dikkate alındığında, öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısının yüksek olması nedeniyle programın daha nitelikli bir eğitim sağlaması açısından öğretim elemanı sayısının artırılmasını önerilir.

Saygılarımızla

Prof. Dr. İshak Aydemir

Takım Başkanı